

MINIMÁLNÍ PREVENTIVNÍ PROGRAM ŠKOLY

školní rok 2021/2022

1. ZÁKLADNÍ INFORMACE O ŠKOLE

Název a adresa školy	ZÁKLADNÍ ŠKOLA Prostějov, ul. Dr. Horáka 24
Zřizovatel	Statutární město Prostějov nám. T. G. Masaryka 130/14, 796 01 Prostějov
Ředitelka	Mgr. Bc. Petra Rubáčová
Telefon	588 000 637, 604 296 410
E-mail	zshor@seznam.cz

Školní metodik prevence	Mgr. Daniela Sekaninová
Telefon	588 000 653
E-mail	sekaninova.d.zshor @centrum.cz
Konzultační hodiny	denně 7.30 – 8.00, pondělí 12.00 - 12.30, úterý 12.30 - 13.00

Výchovná poradkyně	Mgr. Ivana Čeplová
Telefon	588 000 653
E-mail	ceplovai.zshor@centrum.cz
Konzultační hodiny	úterý 12.00 – 13.00

Školní psycholog	Mgr. Silvie Blahová
Telefon	777 083 189
E-mail	blahovas.zshor@centrum.cz
Konzultační hodiny	úterý, středa, čtvrtek 7.30 – 14.00

ZŠ	Počet tříd	Počet žáků	Počet učitelů
1. stupeň	13	308	16
2. stupeň	12	293	23
Celkem	25	601	39

1. ÚVOD

Primární prevence rizikového chování u žáků se prioritně zaměřuje na předcházení rozvoje těchto rizik:

- agrese a násilí
- šikana, kyberšikana a další rizikové formy komunikace prostřednictvím multimedií
- vandalismus
- záškoláctví
- závislostní chování, užívání všech návykových látek, netolismus (závislost na virtuálních drogách – počítač, televize, mobil), gambling (závislost na hraní hazardních her)
- rizikové sporty a rizikové chování v dopravě, prevence úrazů
- spektrum poruch příjmu potravy (mentální anorexie, bulimie)
- negativní působení sekt
- sexuální rizikové chování
- rasismus a xenofobie, homofobie, intolerance, antisemitismus, extremismus

Cílem tohoto programu je vychovávat ve spolupráci s rodiči takového žáka, který je schopen orientovat se v této problematice (s ohledem na svůj věk), rozhodovat se, ptát se, vážit si svého zdraví i zdraví lidí ve svém okolí a uvědoměle využívat svůj volný čas. Hlavním úkolem preventivní strategie na naší škole je osvojování základních kompetencí v oblasti zdravého životního stylu a prevence a rozvoj dovedností, které vedou u dětí ke zvládání zátěžových situací a k odmítání všech druhů sebedestruktivního jednání, projevů agresivity a porušování zákona.

Prevence rizikového chování je součástí školního vzdělávacího programu a prolíná se jednotlivými předměty. Preventivní témata se také probírají na třídnických hodinách nebo jsou zajištěny besedy s odborníky či jiné programy neziskových organizací, které jsou žákům nabídnuty.

2. CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Jedná se o školu v okrajové části města, kterou navštěvuje mnoho žáků z okolních obcí.

Škola plní ŠVP s názvem Škola plná pohybu a profiluje se výukou plavání ve vlastním bazénu a to nejen pro naše žáky, ale i pro žáky základních a mateřských škol z okresu Prostějov.

Školu navštěvuje 601 žák – na I. stupni 308 žáků v 13 třídách a na II. stupni 293 žáků ve 12 třídách.

Škola má školní družinu, ve šk. roce 2021/2022 otevíráme 8 oddělení s 220 žáky.

V odpoledních hodinách je škola využívána i jinými sportovními organizacemi, kterým je k dispozici školní plavecký bazén, 2 tělocvičny, horolezecká stěna a 3 venkovní hřiště.

3. PROBLEMATIKA RIZIKOVÉHO CHOVÁNÍ NA ŠKOLE

Úroveň rizikového chování žáků na škole je zjišťována průběžně, prací třídních učitelů a ostatních pedagogických pracovníků. Učitelé informují osobně školního metodika prevence, potažmo výchovnou poradkyni a vedení školy při jakémkoliv náznaku rizikového chování.

Informace od rodičů jsou získávány individuálními zprávami – emailem, telefonicky, osobně na třídních schůzkách a během individuálních konzultací.

Informace od žáků jsou získávány dotazníky, individuálními zprávami – osobně na individuálních konzultacích, v rámci diagnostiky tříd, prožitkovými programy nebo prostřednictvím jejich připomínek na Dětské školní radě. Škola je zapojena do celostátního projektu NENECH TO BÝT, žákům je k dispozici schránka důvěry ve společných prostorách (spojovací chodba). Všichni žáci jsou seznámeni s možností využívat NNTB a

schránku důvěry v rámci třídnických hodin a hodin prvouky a občanské výchovy, rodiče na třídních schůzkách.

Menší výchovné problémy řeší třídní učitelé ve spolupráci s rodiči, popř. ŠMP. Závažnější problémy řeší třídní učitel ve spolupráci s vedením školy, metodikem prevence, výchovným poradcem a rodiči žáků, vše podle platných legislativních předpisů a školního řádu. O jednání je vždy veden zápis. Dokumentaci o výskytu a řešení rizikového chování vede a archivuje metodik prevence ve spolupráci se ZŘ a třídními učiteli.

Škola má vypracovaný Krizový plán, Etický kodex pedagoga, Strategii pro práci se žáky se školní neúspěšností a Strategii pro práci se žáky s výchovnými problémy.

V minulém školním roce jsme řešili projevy agresivního a vulgárního chování v rámci třídních kolektivů, slovní ubližování na sociálních sítích a zejména neúčast žáků na online hodinách a neomluvenou absenci – toto i ve spolupráci s OSPOD.

Menší výskyt ostatních projevů RCH byl ovlivněn dlouhodobou distanční výukou.

Z těchto zkušeností vycházejí cíle MPP na rok 2021/2022.

4. CÍLE MPP NA ROK 2021/2022

dlouhodobé:

- posilovat a podporovat sociální dovednosti žáků naší školy vůči tlaku vrstevnických skupin
- zvyšovat zdravé sebevědomí žáků a podporovat správnou komunikaci mezi vrstevníky (ohleduplné zacházení s informacemi o spolužácích, vnímání odlišností)
- posilovat odolnost vůči návykovým látkám
- podněcovat žáky k uvědomění si zodpovědnosti za své zdraví a za životní prostředí,
- posilovat v dětech základní morální hodnoty a navozovat vytváření kvalitního žebříčku hodnot (práce s vlastními emocemi, zvládání vlastní agresivity, trémy)
- učit žáky vhodně řešit mezilidské situace a vyhledávat pomoc při osobních problémech
- aktivizovat žáky k pravidelným sportovním a zájmovým činnostem, vhodně plánovat volný čas
- udržovat dobré vztahy mezi rodinou a školou

krátkodobé:

- opatřeními školy přispívat k hygienické bezpečnosti, průběžně a trvale poučovat děti o důležitosti hygienických návyků a vést je k jejich dodržování, zejména v souvislosti s COVID - 19
- pravidelné (min. 1x měsíčně) TH zaměřené na monitorování třídního klimatu, se zařazením aktivit podporujících pozitivní zážitky v třídním kolektivu, zapojování méně průbojných žáků
- stmelovací aktivity s týmovým programem pro 6. roč. a ve třídách, které mají nového TU (navázat vztah učitel/žák)
- posílit důvěru a otevřenost ve vztahu třídní učitel /učitel – žák, zdůraznit a průběžně nabízet možnost využívat konzultační hodiny k dovysvětlení učiva i k probrání osobních problémů
- pravidelnými setkávání vedení školy s žáky v rámci Dětské školní rady zapojit žáky aktivně do fungování školy
- nabízet a podporovat různé projekty, které motivují žáky školy ke vhodnému využívání volného času, oceňovat úspěšné žáky
- předcházení školní neúspěšnosti (příprava na vyučování, doučování – úzká spolupráce s ŠPP) a zároveň více pracovat s pochvalou
- věnovat zvýšenou pozornost absenci žáků a případná podezření ze záškoláctví / skrytého záškoláctví neprodleně řešit (vč. neúčasti na on-line výuce)
- všimát si varovných signálů šikanování i náznaků agrese, se **zaměřením na šikanu na sociálních sítích**
- v souvislosti s nárůstem času, který žáci tráví na mobilních telefonech, akcentovat **problematiku nebezpečí seznamování po internetu**
- posilovat duševní odolnost vůči stresu, podporovat návyky **zdravého životního stylu**
- věnovat zvýšenou pozornost žákům s problémovým chováním
- stanovení jasných pravidel v rámci tříd a pedagogického sboru pro řešení drobných kázeňských přestupků

cílové skupiny:

žáci – všichni žáci 1. – 9. ročníku s přihlédnutím k dětem s problémovým chováním, ze sociálně méně podnětného rodinného prostředí, dětem s nedostatečným prospěchem a s některými typy specifických vývojových poruch chování

učitelé a vychovatelé – úzká spolupráce v rámci pedagogického týmu, spolupráce s ŠMP, VP a ŠPP, informovanost o dění na škole (školní intranet, nástěnky, e-mail), další vzdělávání učitelů v průběhu šk. roku

rodiče - všichni rodiče jsou informováni o problematice rizikových projevů chování a jejich řešení (stránky školy, školní řád), zvláštní pozornost je věnována skupinám rodičů tříd, kde se vyskytly projevy RCH.

5. ZPŮSOB REALIZACE:

a) prevence ve výuce

Do minimální prevence je zapojen každý pedagogický pracovník naší školy a to v činnosti výchovné či vzdělávací. Tato práce je soustavná a přiměřená věku žáků.

Preventivní témata jsou zařazena v našem ŠVP a dle tematických plánů se nejčastěji objevují v následujících předmětech:

1. - 5. ročník:

Prvouka, přírodověda, vlastivěda, ČJ – čtení, tělesná výchova, výtvarná výchova, informatika

6. – 9. ročník:

Občanská výchova, výchova ke zdraví, přírodopis, chemie, ČJ – literatura a sloh, informatika, tělesná výchova, výtvarná výchova, dějepis, pracovní činnosti – příprava pokrmů

1. - 5. ročník - tvorba pravidel a jejich dodržování, vztahy mezi vrstevníky, využití schránky důvěry, agresivita a její zvládnutí, soužití v kolektivu, tvoření skupin, práce ve skupinách, způsoby komunikace, vhodné chování k dospělým, denní režim a vhodné využití volného času, úcta a sebeúcta, zvyšování zdravého sebevědomí, síla pozitivního myšlení, tolerance k odlišnostem žáků, k jejich nedostatkům, ochrana zdraví, intimní hygiena, syndrom CAN, bezpečné využívání sociálních sítí, závislostní chování -

6. ročník - tvorba a dodržování pravidel, zvládnutí náročných situací (zvýšený objem a struktury učiva, střídání učitelů apod.), sebepoznání, vzájemná komunikace, důvěra ve vztazích, vytvoření kvalitního kolektivu (pomoc,

tolerance, respekt, spolupráce), šikana (vývoj, diagnostika), kyberšikana, úrazovost, vandalismus,

7. ročník - zásady bezpečného internetu, kyberšikana, porušování společenských norem, rovnocennost a rovnoprávnost, tolerance k odlišnostem, práva menšin v ČR, morálka a etika, mezilidská komunikace, zdravý životní styl – prevence poruch příjmu potravy

8. ročník - zlepšení vztahů v kolektivu, sebepoznání, znalost možných životních rizik, vhodná náplň volného času, respekt, schopnost spolupráce, respektování menšin, zdravý způsob života, trestní odpovědnost, trestná činnost mládeže, poškozování lidských práv, diskriminace, kyberšikana, kybergrooming, HIV/AIDS, prevence úrazu.

9. ročník - řešení zátěžových situací, fašismus v Evropě, nebezpečí náboženských sekt, tíšňové linky a linky bezpečí, zodpovědný pohlavní a partnerský život, sexuální kriminalita, trestní zodpovědnost mládeže, nedotknutelnost osobního vlastnictví, kyberšikana, kybergrooming, HIV/AIDS, gambling, návykové látky (alkohol, kouření, drogy, doping, léky).

b) preventivní aktivity a programy pro žáky

Specifická i nespecifická prevence probíhající v průběhu celého roku, celoškolské projekty s intenzivní spoluprací tříd v rámci ročníku i napříč třídami a ročníky, projekty pro I. stupeň, kdy se do organizace zapojují žáci z vyšších ročníků.

Využití nabídky externích odborníků z praxe a neziskových organizací.

- viz příloha **Plán akcí**

Celoškolské projekty:

ve školním roce 2021/2022 pokračují projekty:

Ovoce do škol

Mléko do škol

Jsme zapojeni do projektu „Women for women“ - obědy pro děti, kdy čerpáme dotaci na obědy pro žáky ze sociálně slabého prostředí, letošní školní rok dotace čerpají 3 děti.

c) péče o nadané

Pro sportovně nadané žáky jsou na I. stupni určeny speciální plavecké třídy, pokračují třídy pro malé členy hokejového klubu SK 1913, jejichž docházka se řídí dle §17 Školského zákona.

Škola pokračuje v projektu spolku „Svět vzdělání“ – 2 třídy na 1. stupni mají výuku s podporou výuky matematiky a anglického jazyka, navíc mají zařazen předmět logika a osobnostní rozvoj. Výuku angličtiny a logiky zajišťují externí pedagogové.

Na II. stupni je nově otevřena v 6. ročníku plavecká třída.

Pravidelně se budeme účastnit meziškolních sportovních utkání.

Prospěchově výborným žákům se pedagogové budou věnovat v rámci přípravy na různé typy vědomostních soutěží a olympiád, kterých se pravidelně zúčastňujeme.

d) péče o žáky s neprospěchem a sociálně nepodnětného prostředí

Na škole pracuje 5 asistentů pedagoga.

Na škole působí 3 kvalifikovaní speciální pedagogové.

Pokračují pravidelné schůzky ŠPP (zástupkyně ředitelky, školní psycholožka, ŠMP, VP a metodička 1. stupně), na kterých se důkladně vyhodnocují výsledky prospěchu i chování žáků. Neprospívajícím žákům bude poskytována péče v hodinách ve formě přímé pedagogické podpory, případně bude vypracován IVP dle doporučení PPP.

Rodičům žáků z nepodnětného sociálního prostředí pomůžeme kontaktovat specializovaná pracoviště.

e) nabídka kroužků

V odpoledních hodinách škola nabízí pro žáky naší školy mnoho kroužků, které vedou naši učitelé a vychovatelky ŠD. Kroužky postihují široké spektrum zájmů dětí – vědomostní, rukodělné i sportovní.

Aktuální nabídka viz web školy **nabídka kroužků 2021/2022.**

f) práce školní družiny

- školní družina pracuje dle samostatného ŠVP, který rovněž akcentuje preventivní témata. Zaměřuje se především na formování kamarádských vztahů mezi dětmi, vhodné využití volného času nabídkou kroužků a zájmových aktivit. Všechna oddělení školní družiny mají ošetřenou evidenci docházky a způsob uvolňování žáků.

6. SPOLUPRÁCE S RODIČI:

Všichni pracovníci školy se řídí **Etickým kodexem**.

- seznámení s MPP a ŠŘ prostřednictvím internetových stránek,
- přímý kontakt na třídních schůzkách a při mimoškolních aktivitách školy,
- konzultace pro rodiče s TU, s výchovným poradcem a metodikem prevence v rámci konzultačních hodin (info na webu školy) nebo kdykoli po domluvě,
- účast na akcích školy – výstavy, besedy s odborníky, projektové dny, Den otevřených dveří, Uspávání přírody, Vánoční jarmark, Loučení se školním rokem apod.,
- SRPŠ se významnou měrou podílí na spolufinancování besed, vzdělávacích exkurzí, a motivačních odměn pro žáky.

7. VNITŘNÍ INFORMAČNÍ ZDROJE

Ve škole jsou dvě nástěnky věnované prevenci rizikového chování, pedagogové mají k dispozici speciální nástěnku s informacemi metodika prevence a výchovného poradce ve svých sborovnách a složku s materiály na školním intranetu.

Učitelé, žáci i rodiče mohou využít malou knihovnu v kabinetu MP.

Knihy:

- Gerlinde Ortner- Prostě mě mějte rádi!
- Josef Donát, Nora Donátová- Důvěrně a otevřeně o sexualitě
- Prim. MUDr. Karel Nešpor, CSc., PhDr. Ladislav Csémy, PaedDr. Hana Pernicová- Jak předcházet problémům s návykovými látkami na základních a středních školách
- Dagmar Nováková- Zdravý způsob života a prevence závislosti
- Sdružení linka bezpečí- Děti a jejich problémy
- Prim. MUDr. Karel Nešpor, CSc.- Jak překonat problémy s alkoholem
- PhDr. Jiří Němec, PaedDr. Miloš Kusý – Aktivní sociální učení v podmínkách ústavní a ochranné výchovy
- Prim. MUDr. Karel Nešpor, CSc.- Jak poznat a překonat problém s hazardní hrou
- Michal Kolář- Bolest šikanování
- Tatjana Šišková- Menšiny a migranti v České republice

- Miluše Havlíková (ed.), Pavel Kopřiva, Ivo Mayer, Zdena Vildová a kolektiv – Program podpory zdraví ve škole
- Jarmila H. Čermáková, Dana Rabiňáková, Helena Stöhrová, Tatjana Šišková- Ty + já = kamarádi
- Olomoucký kraj- Metodická pomůcka pro školy k problematice interkulturních rozdílů
- Zdeňka Kubíková, Barbora Zuchová a kolektiv- První pomoc a jak ji učit + CD
- Kateřina Ciklová – Rizikové chování ve škole s vazbou na legislativní úpravu
- Edice Medica – Drogová závislost
- Práh – Život pro planetu Zemi
- Zdena Kasšparová, Tomáš Houška, Renata Štablová – Sám sebou
- Michal Milovský a kolektiv – Prevence rizikového chování dětí a mládeže (4 knihy)

CD:

- Proti drogová prevence na základních školách
- Mezi nimi
- Pravda o Drogách
- Štěstí přeje připraveným
- **Dětská práce:** Jeden svět na školách, Program společnosti Člověk v tísni
- **Seznam.cz-** Film určený dětem, jejich rodičům a pedagogům o nástrahách internetu a nebezpečí, která jsou skryta za nejrůznějšími identitami.
- Zione: film v boji proti HIV/AIDS
- Řekni drogám NE! 2x
- **Multi Kulti:** menšiny v ČR
- **A nebo.....** informační DVD pro metodiky prevence a další pedagogy ZŠ a SŠ
- **Dítě v ohrožení** první pomoc pro pedagogy a vychovatele
- **CAT Ostrava-** Lásky ano-děti ještě ne

8. FINANCOVÁNÍ

Financování aktivit primární prevence bude zajištěno:

- využíváním bezplatných nabídek spolupráce s neziskovými organizacemi,
- využíváním příspěvků a dotací města Prostějova,
- využíváním příspěvků SRPŠ.

9. SPOLUPRÁCE S EXTERNÍMI ORGANIZACEMI

Pedagogicko-psychologická poradna Olomouckého kraje

PPP OK, pracoviště Prostějov, Vrchlického 5, Prostějov 796 01, tel. 582 345 139

Mgr. Kristýna Kalabisová, PPP- Kalabisova volny.cz

Kontaktní a poradenská centra

P -centrum, Lafayettova 9, Olomouc, tel.: 585 221 983, 733 362 942

K –centrum, Podané ruce, Sokolská 48, Olomouc, tel.: 778 411, 774 999 625 (drogy mimo alkohol)

KAPPA-HELP, centrum sociální prevence, Kojetínská 11, Přerov, tel.: 773 821 003

Městská policie v Prostějově

Statutární město Prostějov, nám T. G. Masaryka 130/14, 796 01 Prostějov, odd. prevence

bezplatná infolinka: 800 900 001, tel.: 582 329 111

manažerka prevence kriminality Bc. Gabriela Petrželová, tel. 582 329 560, e-mail:

gabriela.petrzelova@prostejov.eu

Policie ČR v Prostějově

Oddělení tisku a prevence, Újezd 12, 796 01 Prostějov , tel. 974 781 207,
e-mail : krpm.otp.prostejov@pcr.cz (por. Bc. F. Kořínek)

Odbor sociálních věcí Prostějov,

oddělení sociální prevence Magistrát města Prostějova, Školní 4- vedoucí oddělení Mgr.
Bc. Pavlína Dočkalová, tel. 582 329 545, e-mail: pavlina.dockalova@prostejov.eu

oddělení sociálně-právní ochrany dětí

Statutární město Prostějov, tel.: 582 329 111, email na ved. odd.:
marcela.vejmelkova@prostejov.eu

Probační a mediační služba Prostějov

Floriána Nováka 3, Mgr. Gabriela Slavíková, tel 778 492 748

Poradna pro rodinu

Bezručovo nám. 9, 796 01 Prostějov, tel.: 582 345 013, 731 447 456

Středisko sociální prevence Olomouc

Na vozovce 26, tel. 585 427 141, e-mail: ssp@ssp-ol.cz

Člověk v tísni, o.p.s.

Rostislavova 26, Prostějov Pavlína Kolářiková, 777 787 977

Nízkoprahové zařízení pro děti a mládež v Prostějově

Lutinovova 42/1, Petr Kadlec DiS., tel. 777 916 288 nzdm.pv@podaneruce.cz

Dětský diagnostický ústav, středisko výchovné péče Olomouc – Svatý Kopeček, Ústavní

97/9, tel. 585 385 106, 775 232 107, www.dduolomouc.cz

SVP Tršice 225, tel. 571 641 600, 608 232 107

10. PLATNÁ LEGISLATIVA

MPP vychází z platných legislativních předpisů a ze školního řádu.

- školský zákon 561/2004
- novela školského zákona 101/2017 Sb.
- zákon 359/1999 Sb. o sociálně právní ochraně dítěte
- zákon 65/2017 Sb. o ochraně zdraví před škodlivými látkami
- 218/2003 Sb. o odpovědnosti mládeže za protiprávní činy a soudnictví ve věcech mládeže
- 257/2000 Sb. o probační a mediační službě
- 127/ 2005 Sb o elektronických komunikacích
- 101/2000 Sb. o ochraně osobních údajů
- vyhláška 48/2005 Sb. o základním vzdělávání a některých náležitostech plnění povinné školní docházky
- vyhláška 197/2016 Sb. o poskytování poradenských služeb ve školách a školských poradenských zařízeních
- vyhláška 27/2016 o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných
- Metodické doporučení k primární prevenci rizikového chování u dětí, žáků a studentů ve škole a školských zařízeních MŠMT ČR
- Metodický pokyn MŠMT k prevenci a řešení šikanování mezi žáky škol a školských zařízení
- Metodický pokyn MŠMT ČR k výchově proti projevům rasismu, xenofobie a intolerance
- Metodický pokyn k jednotnému postupu při uvolňování a omlouvání žáků z vyučování, prevenci a postihu záškoláctví
- Metodický pokyn k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví dětí a žáků a studentů ve školách a školských zařízeních
- Metodické doporučení k práci s IVýP v rámci řešení rizikového chování žáků

11. EVALUACE

Vyhodnocení plnění Preventivního programu školy bude probíhat

- průběžně na pravidelných poradách s vedením školy a na schůzkách ŠPP
- závěrečné zhodnocení práce a plnění MPP na konci školního roku

V Prostějově, dne 1. 9. 2021

Zpracovala: Mgr. Daniela Sekaninová, školní metodička prevence

Schválila: Mgr. Bc. Petra Rubáčová, ředitelka školy